

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Paratos semper oportere nos esse ad bene moriendum propter
incertitudinem, & metum mortis semper imminentis cap. L

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Per hæc enim optime monemur meditari curas, labo-
res, infamiam, contemptum, maciem, morbos, egestatē,
cædes, atq; alia innumerabilia pene mala, & peccata, &
scandala, quæ solent frequenter ex eiusmodi uoluptati-
bus exoriri: ut propterea ab illis omnino abstineamus,
ne una cum eis tot tantaq; incurramus aduersa. Ad idē
plane facit, eorum sæpe reminisci, quibus male cesserūt
uoluptates: atq; inde sibi exempla proponere, ut cauere
nobis alienis casibus erudiamur. Proderit hic etiam nos
bis obseruare similiter pudicos, & castos: quo modo
ecōuerso eis cuncta prospera, et trāquilla succedant. atq;
sic ad eorum uitam moresq; nosmetipsos componere.
Docet probe Seneca, nisi ad regulam, praua non corri-
gi. Sed quoniam de morte mentio facta est, expedire uis
detur deinceps proponere, quàm dubia, quàm incerta
sit mortis hora: ut simus semper ad moriendum parati,
sicut sapius nos Saluator Christus admonuit, dicens.

Matth. 24

Estote parati quia nescitis diem neq; horam.

Paratos semper oportere nos esse ad bene mori-
endum: propter incertitudinem, & metum
mōrtis semper imminentis. Cap. L.

Iam tecum quæso amice lector & mente, et animo
asidua cogitatione reuoluito: et trabali (quod aiunt)
clauo affigito cordi: omne humanum genus destina-
tum addictumq; & consecratum esse morti: & propterea,
tibi cum cæteris omnino esse moriendum, teq; uti-
iam reū mōrtis per sententiā iudicis factam ex utero ma-
terno, tanquam de carcere ad necem trahi. Instat quidē
omnibus ille præfixus dies transmigrationis in ignotam
patriam nec abesse longius potest. Sumus enim (ut ait
Apostolus) hic hospites, & pegrini nec habemus hic ma-
nentem ciuitatem sed futurā inquirimus: ad quam quidē
dem uelis, remisq; (ut aiunt) uelociter festinamus: sed an

Hebre. 13

hoc ipso die: quid dico, die immo an hac ipsa hora, uel hoc puncto temporis migrandum sit, omnino nescimus. Scriptum est enim, Omnes morimur, & quasi aqua dilabimur in terram, qua non reuertuntur. Recte sanè: uno nãq; cursu iuuenes, senesq; pariter properamus ad mortem: & æque omnes hic conducto habitante in diem uiuimus: & precaria luce fruimur. Datur enim nobis à Deo usura uitæ mutuo perinde quasi pecunia, nulla præstituta ad soluendum die, repetit ideo ipsam, quum uelit. Vnde poeta ille. Vita data est utenda, data est sine fœnore nobis mutua, nec certa persoluenda die. Tot. n. quotidie præter domum tuam ducuntur exequiæ, & de morte non cogitas: tot acerba funera desentur, & tibi successiones hæreditatum, & longæuam senectutem promittis. An ignoras dictum esse in euangelio homini sibi pollicenti uitam longiorem. Stulte hac nocte animam tuam repetent à te: quæ autem parasti cuius erit? Sapienter & Cato ille Ciceronianus. Ex uita inquit ista discedo tanquam ex hospicio, non tanquam ex domo: commorandi enim natura nobis diuersorium, non habitandi dedit. Oportet ergo nos semper paratam habere animam, ut repetenti domino, quod debemus, mutuum sine mora reddere ualeamus. Iunior es: quid refert: etiã si sis puer, aut adhuc in cunis quæsseris anniculus? Non hic dinumerantur anni, quælibet ætas matura est ad moriendū. Iuuenes quidem ob uarios & incertos casus semper sunt in periculo cito moriendi: senes propter uitæ breuitatē diu uiuere non possunt. Monet quidē recte Cicero quatenus adolescentiæ sit fidendum, Facilius (inquit) in morbos incidunt adolescentes, grauius ægrotant, tristius curantur. Recte itaq; docemur in sacris litteris peruigiles, atq; accincti semper stare, expectantes, ut quum pulsauerit dominus cōfessim aperiamus ei. Tam uaria si quidem, & inopinata sunt pericula, ac mortis genera, quæ undiq; nobis impendant: ut semper uerendum sit, ne repente

1. Reg. 14

Luce. 12.

Ibidem

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

ex Inopinato, præcipitiq; exitu, ac tumultuaria, & impto
uifa morte rapiamur. Mors quidem & si permittat ali
quos procedere in uita longius: morboq; , & senio sæ
pe tabescere, plures tamen robustos , & sanos uel in ip
so medio ætatis flore decutit : uel improuiso aliquo ca
su in ipsis, uite primordiis, præcoces, et immaturos inter
cipit. Heu quot hodie uiuunt, et ualent, qui cras nõ erũt,
quot mane læti ludunt , & saltant, qui uespero efferuntur
ad sepulchrum. Mille casibus subiacet dieculæ unius
spacium: ut ne momento quidem, aut puncto ipso tempo
poris secura sit cuiquam huius uitæ ratio. Angustissimis
pfecto terminis circumscripita, & innumeris periculis uala
lata est ærumnosa mortalitas. Quo circa iure meritoq;
Aristoteles hominem ipsum imbecillitatis exemplar, ioc
cumq; fortunæ solebat appellare. O tu ergo homo, qui
mortem non cogitas, & prospero mudi successu tumes:
uide quid agas: nosce te ipsum: nam quisquis es, quacũq;
dignitate perfulgeas, aut honore, aut titulo quouis te ex
tollas, aut iactes: bulla es, & tumor inanis, & (ut aiunt) uis
stima sub cultrum iam dudum ferienda: & (ut dicitur) in
ter sacrum, & saxum posita. Pendet siquidem filo, uel po
tius pïlo, alligata uita mortalium: & super nos semp tam
in procliu q̄ nimbosus imber, mors est. Nam ut taceam
morbos uulgares, qui nobis semper imminent, & quib
bus frequenter corripimur: quorum genera ultra treceta
annumerauerũt antiq; medici, p̄ter nouas, & inauditas pe
stes, q̄ quotidie pullulant, ac pasim p̄ urbes, perq; oppi
da, & rura grassant. Ultra hæc in qua, quorũ quota portio
est cõmemorata: infinita pene sunt instrumenta, & arma
subuertendæ uitæ miseris mortalibus i hoc mudo. Impẽ
dẽt siqdẽ cervicib' nris gladii, secures, læcæ sagittæ, lap
des, fustes, misilia, tormeta, isidiæ, bella, inimicitia, uenef
cia. feræ, laniat' , est' , gelu, rigor, frig' , calor, sicitas, humor
terremot' , inũdatio, eluuio, naufragiũ, p̄cipitia, et alii fere
innumerabiles casus, ab' quotidie iparati tollimur à uita,